

Hyvinvointipalveluiden toiminnalliset tavoitteet ja tilinpäätös 2022

Hyvinvointilautakunta 07.03.2023 § 35
32/02.02.02.00.02/2023

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja

Hyvinvoinnin palvelualue on valmistellut vuoden 2022 tilinpäätöksen tilinpäätösohjeen mukaisesti. Tilinpäätös esitellään hyvinvointilautakunnalle tulosyksiköittäin sekä toiminnallisten että taloudellisten tavoitteiden toteutumisen osalta. Tilinpäätösraportit ovat luettavana sähköisessä kokoushallinnassa.

Vuosi 2022 oli edellisen vuoden tapaan erittäin haasteellinen sekä palveluiden tuottamisen että talouden hallinnan osalta. Sairauspoissaolot olivat sekä toiminnallinen että taloudellinen haaste erityisesti työvoimavaltaisissa tulosyksiköissä, kuten varhaiskasvatus ja opetustoimi. Sairauspoissaoloihin vaikutti hiipuneen koronatilanteen ohella erilaiset tarttuvut hengitystiesairaudet. Helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota toi muutoksia sekä toimintaan että talouteen. Maahanmuuttopalveluiden piiriin ja sitä kautta varhaiskasvatukseen ohjautui tilapäistä suojelua hakeneita henkilöitä, jolloin mm. varhaiskasvatuksen lapsimääriin perustuva budjetoitipohja osoittautui liian pieneksi, ja Rantalalan koululle perustettiin kaksi uutta päiväkotiryhmää. Poikkeuksellinen maailmantilanne vaikutti mm. sähkön, polttoaineiden ja elintarvikkeiden hintoihin, ja hintojen nousu vaikutti erityisesti liikuntatoimen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, yläkouluopetuksen ja ruokahuoltopalveluiden talouteen.

Palvelualueen talous ei toteutunut muutetun talousarvion mukaisesti. Toimintatuottojen toteumaprosentti oli 93,2, ja tuottojen kertymä oli 204 496 € pienempi kuin muutetun talousarvion mukainen summa. Toimintatuottojen talousarvioita pienempi vajoitus johtui käytännössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen hanketuottojen jaksotuksesta, jolloin osa tuotoista siirtyi vuodelle 2023. Toimintakulujen toteumaprosentti oli 101,4, joka tarkoittaa 1 139 493 €:n ylitystä muutettuun talousarvioon verrattuna. Tästä summasta 860 813 € aiheutui Siun soten alijäämien ja palkkaharmonisoinnin kustannuksista. Näitä kustannuksia ennakoitiin jo vuoden 2022 puolella talousarviomuutoksilla, ja em. kustannukset kasvattivat tulosyksikön toimintakatetta kokonaisuutena 5 064 267 €. Nämä kustannukset voivat vielä muuttua. Sijaisten palkkakulujen kasvu oli merkittävä. Palkkakustannukset toteutuivat n. 186 000 € muutettua talousarviota ja n. 270 000 € alkuperäistä talousarviota suurempina. Kokonaisuutena palvelualueen toimintakate muodostui 1 343 990 € muutetun talousarvion toimintakatetta suuremmaksi.

Talousarviopoikkeamat muodostuivat suurimmiksi varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja yläkoulu-lukion tulosyksiköissä. Varhaiskasvatuksessa toimintatuotot jäivät 147 251 € muutettua talousarviota pienemmiksi, ja toimintakulut toteutuivat 66 194 € talousarviota suurempina. Kokonaisuutena varhaiskasvatuksen toimintakate oli 213 445 € suurempi kuin muutetun talousarvion toimintakate. Toimintatuottojen toteumaan vaikutti eniten hanketuottojen jaksottaminen vuodelle 2023 n. 102 000 €:lla. Toimintakulujen puolella sijaismäärärahat ylittyivät n. 101 000 €:lla ja ruokapalvelukustannukset n. 10 000 €:lla. Perusopetuksessa toimintatuottojen toteuma oli 65 780 € muutettua talousarviota pienempi, ja toimintakulut muodostuivat 218 235 €

talousarvioon varattua määrärahaa suuremmiksi. Tulosityksikön toimintakate oli 284 015 € talousarvion toimintakatetta suurempi. Toimintatuottojen poikkeaman muodostivat ennen kaikkea ns. kotikuntakorvausten tulojen toteutuminen n. 18 000 € talousarviota pienempinä ja hanketuottojen n. 28 000 € suuruinen siirto vuoden 2023 puolelle. Toimintakulujen osalta suurimmat muutokset olivat indeksikorotusten myötä kallistuneet koulukuljetukset n. + 190 000 €, ns. kotikuntakorvaukset muille kunnille n. + 33 000 € ja kouluruokailukustannusten nousu n. 24 000 €.

Yläkoulu-lukio -tulosityksikössä toimintatuotot toteutuivat 53 686 € muutettua talousarviota pienempinä, ja toimintakulut 44 635 € muutettua talousarviota suurempina. Toimintakate oli 98 320 € suurempi kuin muutettu talousarvio, ja talouden toteumaprosentti oli 102,5. Toimintatuottoja pienensivät kotikuntakorvaukset - 13 000 € ja hankeavustusten jaksotus vuodelle 2023 - 28 000 €. Budjetoitua suurempina toimintakulut toteutuivat kotikuntakorvaukset n. 48 000 €:lla ja koulukuljetuskustannusten kasvu n. 37 000 €:lla.

Näiden kolmen tulosityksikön vaikutus palvelualueen toimintakatteen ylitykseen oli yhteensä 595 780 €.

Toimintakate toteutui muutettua talousarviota selvästi pienempänä seuraavissa tulosityksiköissä:

- kansalaisopisto, ero 29 657 €
- kirjasto, ero 59 306 €
- liikunta ja ulkoilu, ero 40 593 €
- nuorisotyö, ero 28 627 €

Talousarviopoikkeamiin vaikuttaneet syyt ja tekijät esitellään Targetor-taloukorteilla, jotka ovat mukana kokousmateriaaleissa.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää merkitä hyvinvoinnin palvelualueen vuoden 2022 tilinpäätöksen tiedoksi.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti merkitä hyvinvoinnin palvelualueen vuoden 2022 tilinpäätöksen tiedoksi.
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 0401044101 sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi